

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Jaarcijfers 2016:
Thema Antibiotica gebruik basis ziekenhuizen
PREZIES – versie: februari 2017
Documentversie: 1.0

Inhoudsopgave

Rapportage PREZIES Prevalentiestudie Thema beoordeling antibioticagebruik 2016. Topklinische ziekenhuizen	3
Tabel AB1a. Aantal deelnemende patiënten.....	3
Tabel AB1b. Gebruik antibiotica.....	3
Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1).....	3
Tabel AB3a. Niveau besluitvorming - Wel antibiotica.....	4
Tabel AB3b. Niveau besluitvorming - Geen antibiotica.....	4
Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum	4
Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)	5
Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)	6
Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)	7

Rapportage PREZIES Prevalentiestudie Thema beoordeling antibioticagebruik 2016.

Tabel AB1a. Aantal deelnemende patiënten

	Basis
	N
Aantal ziekenhuizen	8
Aantal patiënten	1452

Tabel AB1b. Gebruik antibiotica

	Basis	
	N ¹	% ²
Nee	922	63,5
Ja	530	36,5

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1)

Niveau besluitvorming	Basis	
	N ^{1*}	% ²
Juiste beslissing	1286	88,6
1.1 Geen AB* in gebruik en geen infectie	889	61,2
1.2 Geen AB in gebruik, wel een infectie, geen AB nodig	13	0,9
1.3 AB in gebruik, wel een infectie, wel AB nodig en juiste keuze	319	22,0
1.4 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD* nodig en juiste keuze	65	4,5
Onjuiste beslissing	37	2,5
2.1 Geen AB in gebruik, wel infectie en wel AB nodig	1	0,1
2.2 AB in gebruik, wel infectie en geen AB nodig	8	0,6
2.3 AB in gebruik, geen infectie, geen profylaxe of SOD/SDD nodig	28	1,9
Onjuiste keuze	58	4,0
3.1 AB in gebruik, wel infectie, wel AB nodig en onjuiste keus	54	3,7
3.2 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD nodig en onjuiste keus	4	0,3
Te weinig informatie	59	4,1
4.1 Geen AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	5	0,3
4.2 Geen AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	2	0,1
4.3 AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	17	1,2
4.4 AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	32	2,2
4.5 AB in gebruik, geen infectie, te weinig informatie of profylaxe of SOD/SDD nodig is	3	0,2

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

* Voor 45 patiënten is het thema niet ingevuld

** AB, antibioticum; SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB3a. Niveau besluitvorming - Wel antibiotica

Wel antibiotica	Basis					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Juiste beslissing	384	72,5	100	75,2	13	81,3
Onjuiste beslissing	36	6,8	7	5,3	1	6,3
Onjuiste keuze	58	10,9	16	12,0	2	12,5
Te weinig informatie	52	9,8	10	7,5	0	0,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB3b. Niveau besluitvorming - Geen antibiotica

Geen antibiotica	Basis	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	902	99,1
Onjuiste beslissing	1	0,1
Onjuiste keuze	0	0,0
Te weinig informatie	7	0,8

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum

Toediening antibioticum	Basis					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Intramusculair	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Intraveneus	333	62,9	88	66,7	13	81,3
Oraal	196	37,1	44	33,3	3	18,8

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)

ATCgroep	Basis	
	N ¹	% ²
Amfenicolen	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	8	1,2
Betalactamase-gevoelige penicillines	10	1,5
Betalactamase-resistente penicillines	22	3,2
Carbapenem-antibiotica	10	1,5
Cefalosporines van de eerste generatie	40	5,9
Cefalosporines van de tweede generatie	95	14,0
Cefalosporines van de derde generatie	42	6,2
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	166	24,4
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	14	2,1
Fluoroquinolonen	82	12,1
Glycopeptiden	7	1,0
Imidazoolderivaten	45	6,6
Kortwerkende sulfonamiden	0	0,0
Lincosamiden	24	3,5
Macroliden	12	1,8
Middellangwerkende sulfonamiden	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	10	1,5
Overige chinolonen	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	57	8,4
Polymyxines	0	0,0
Rifampicines	5	0,7
SOD/SDD*	11	1,6
Steroïde antibacteriële middelen	2	0,3
Streptograminen	8	1,2
Tetracyclines	7	1,0
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	2	0,3
Totaal	679	100,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)

Specialisme	Basis								
	N ¹	Juiste beslissing ²	% ³	Onjuiste beslissing ²	% ³	Onjuiste keuze ²	% ³	Te weinig informatie ²	% ³
Anesthesiologie	11	9	81,8	1	9,1	1	9,1	0	0,0
Cardiologie	30	21	70,0	0	0,0	5	16,7	4	13,3
Cardio-thoracale chirurgie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Dermatologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	109	87	79,8	5	4,6	10	9,2	7	6,4
Hematologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Interne Geneeskunde	105	78	74,3	6	5,7	11	10,5	10	9,5
Keel-neus-oor	6	1	16,7	4	66,7	0	0,0	1	16,7
Kindergeneeskunde	18	16	88,9	0	0,0	1	5,6	1	5,6
Longziekten en tuberculose	95	51	53,7	9	9,5	16	16,8	19	20,0
Neurochirurgie	1	0	0,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0
Neurologie	21	13	61,9	5	23,8	2	9,5	1	4,8
Obstetrie en gynaecologie	14	12	85,7	0	0,0	2	14,3	0	0,0
Oncologie	9	7	77,8	1	11,1	1	11,1	0	0,0
Oogheelkunde	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Orthopedie	36	33	91,7	1	2,8	2	5,6	0	0,0
Plastische chirurgie	3	3	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Traumatologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Urologie	34	26	76,5	0	0,0	3	8,8	5	14,7
Geriatric	13	8	61,5	2	15,4	3	23,1	0	0,0
MDL*	12	9	75,0	1	8,3	0	0,0	2	16,7
Reumatologie	2	1	50,0	0	0,0	1	50,0	0	0,0
Neonatalogie	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Onbekend	9	7	77,8	0	0,0	0	0,0	2	22,2

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* MDL, Maag-darm-lever

Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)

ATCgroep	Basis		
	N ¹	Onjuiste keuze ²	% ³
Amfenicolen	0	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	5	0	0,0
Betalactamase-gevoelige penicillines	9	1	11,1
Betalactamase-resistente penicillines	16	0	0,0
Carbapenem-antibiotica	8	0	0,0
Cefalosporines van de eerste generatie	39	0	0,0
Cefalosporines van de tweede generatie	88	6	6,8
Cefalosporines van de derde generatie	34	4	11,8
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	155	30	19,4
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	7	0	0,0
Fluorochinolonen	60	8	13,3
Glycopeptiden	5	0	0,0
Imidazoolderivaten	6	1	16,7
Kortwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Lincosamiden	10	0	0,0
Macroliden	9	0	0,0
Middellangwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0	0,0
Overige antibacteriële middelen	9	0	0,0
Overige chinolonen	0	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	50	6	12,0
Polymyxines	0	0	0,0
Rifampicines	1	0	0,0
SOD/SDD*	7	1	14,3
Steroïde antibacteriële middelen	0	0	0,0
Streptograminen	4	1	25,0
Tetracyclines	7	0	0,0
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	1	0	0,0
Totaal	530	58	10,9

¹ Totaal aantal patiënten

² Aantal patiënten per categorie

³ Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination